

Gátlisti farsældar í grunnskóla

Viðmið

Þessi gátlisti snýr að samþættingu þjónustu í þágu farsældar barna samkvæmt lögum nr. 86/2021. Athugið að með því að merkja við þennan gátlista er verið að samþykkja að niðurstöðum verði deilt með Barna og fjölskyldustofu. Þetta á bara við um gátlista um farsæld.

Viðmið 1: Markmið skólans í átt að farsæld - Skólastjórnendur bera ábyrgð á að innleiða og viðhalda hugmyndafræði og markmiðum farsældarlaganna í öllu starfi skólans.

Viðmið 2: Hlutverk og ábyrgð tengiliðar farsældar í skólastarfi – Tengiliður farsældar í samvinnu við skólastjórnendur tryggir að hlutverk hans sé skýrt og sýnilegt nemendum, foreldrum og öðru starfsfólki skólans. Hann sækir fræðslu um hlutverk sitt og þekkir verklagsreglur og úrræðalista.

Farsæld	Núverandi staða				
	1	2	3	4	5
1 = Ekki komið til framkvæmda 2 = Að litlu leyti komið til framkvæmda 3 = Að hluta komið til framkvæmda 4 = Að miklu leyti komið til framkvæmda 5 = Að fullu komið til framkvæmda					
Viðmið 1 – Markmið skólans í átt að farsæld					
1.1 Farsældarlög eru innleidd í allt verklag skólans. Hugmyndafræði og markmið farsældarlaganna eru skýr, sýnileg og samofin öllu starfi skólans. <i>Ítarefni:</i> - Gera farsældarlögunum hátt undir höfði á heimasíðu skólans, helst á forsíðu. Hugmyndafræði og markmið farsældarlaganna eru samofin starfi skólans. - Meginmarkmið laganna er að börn og foreldrar sem á þurfi að halda hafi aðgang að samþættri þjónustu við hæfi án hindrana. Við berum öll ábyrgð á að: - Fylgjast með velferð og farsæld barna og foreldra og meta þörf fyrir þjónustu. - Bregðast við þörf barna og foreldra fyrir þjónustu á skilvirkan hátt um leið og þörf krefur. - Hafa samráð okkar á milli með það að markmiði að þjónusta sé samfelld og samþætt í þágu velferðar og farsældar barna og foreldra. - Skólastjórnendur nefna farsældarlögin í erindum sínum, til dæmis í kynningum fyrir foreldra verðandi 1. bekkina, þegar nemendur mæta í skóla að hausti eða útskriftarnemendur kvaddir. - Nemendur heyra um farsældarlögin frá kennurum og öðru starfsfólki skólans í kennslustundum, gegnum verkefni o.s.frv.					
1.2 Skólastjórnendur hafa sótt sér fræðslu um farsældarlöggjöfina m.a. um hlutverk og ábyrgð grunnskóla. Skólastjórnendur eru meðvitaðir um ábyrgð sína við að innleiða og viðhalda farsæld innan veggja skólans. <i>Ítarefni:</i> Skólastjórnendur geta leitað eftir upplýsingum og fræðslu um farsældarlöggjöfina á heimasíðunni www.farsældbarna.is, heimasíðu BOFS					

www.bofs.is) og frá farsældarsviði BOFS. Einnig er hér slóð á löggjöfina 86/2021: Lög um samþættingu þjónustu í þágu farsældar barna Lög Alþingi (althingi.is)					
1.3 Allt starfsfólk fær reglulega fræðslu um farsældarlöggjöfina og samþættingu þjónustu. Starfsfólk er meðvitað um ábyrgð sína sem þjónustuveitendur og veit hvernig bregðast á við þegar þörfum nemanda er ekki nætt. <i>Ítarefni:</i> Skólastjórnendur tryggja að allt starfsfólk fái reglulega fræðslu um farsældarlöggjöfina og samþættingu þjónustu. Skólastjórnendur geta leitað til farsældarsviðs BOFS eftir aðstoð við fræðsluna.					
1.4 Ítarlegur úrræðalisti fyrir þjónustu á fyrsta stigi (grunn- og einstaklingsmiðaður stuðningur) er til staðar og aðgengilegur starfsfólki, nemendum og foreldrum. Úrræðalistinn er uppfærður reglulega. <i>Ítarefni:</i> Skólastjórnandi ber ábyrgð á að þessi listi sé til staðar og aðgengilegur fyrir nemendur og foreldra. Listinn er unninn í samráði við sveitarfélagið, tengiliði og annað starfsfólk stoðþjónustu. Mikilvægt er að úrræðalistinn sé uppfærður reglulega.					
1.5 Búið er að útnefna tengilið/i farsældar við skólann og tilkynna til BOFS. <i>Ítarefni:</i> Sjá nánar hlutverk tengiliðar farsældar samkvæmt reglugerð um tengiliði og málstjóra sem samþykkt var og gefin út í október 2022. 1180/2022 – Reglugerð um tengiliði og málstjóra samþættingar þjónustu í þágu farsældar barna. (island.is)					
1.6 Tryggt er að tengiliður farsældar hafi tíma og svigrúm til að sinna hlutverki sínu. <i>Ítarefni:</i> Skólastjórnendur fara reglulega yfir verkefnastöðu tengiliðar og kanna til dæmis hvort úthluta þurfi einhverjum af núverandi verkefnum til samstarfsfólks svo viðkomandi hafi tíma og svigrúm til að sinna hlutverki sínu sem tengiliður.					
1.7 Tengiliður farsældar er aðgengilegur nemendum og foreldrum og hlutverk hans er vel skilgreint. Skólastjórnendur sjá til þess að upplýsingar um tengilið skólans og hlutverk hans sé aðgengilegt á heimasíðu skólans. <i>Ítarefni:</i> Koma skal fram á heimasíðu skólans hver sinnir hlutverki tengiliðar og hvernig hægt sé að hafa samband.					
1.8 Nemendur og foreldrar eru vel upplýstir um farsældarlöggjöfina og hlutverk og ábyrgð skólans í átt að farsæld allra nemenda. <i>Ítarefni:</i> Upplýsingar um farsældarlöggjöfina eru sýnilegar á heimasíðu skólans, til dæmis með því að gera sé sér flípa um farsæld. Þar er að finna upplýsingar um löggjöfina, tengilið skólans og hvar er hægt að nálgast hann auk gagnlegra tengla, svo sem www.bofs.is og www.farsaeldbarna.is, og 1180/2022 – Reglugerð um tengiliði og málstjóra samþættingar þjónustu í þágu farsældar barna. (island.is). Vakin er athygli á Farsældarsáttmála Heimili og skóla sem miðar að endurreisn foreldrasamstarfs https://www.heimiliosskoli.is/farsaeldarsattmalinn sbr. atriði 1.5 í gátlista um Heimili					

1.9 Skólastjórnendur tryggja að til staðar séu verklagsreglur hjá skólanum um viðbrögð við helstu viðfangsefnum nemenda sem þurfa aðstoð tengiliðar og það komi fram í verklagsreglum hver ber ábyrgð á því að verklagsreglum sé fylgt.					
<i>Ítarefni:</i> Dæmi um slík viðfangsefni eru námsvandi, slök skólasókn, alvarlegur tilfinningavandi, alvarlegur heilsufarsvandi, félagslegur vandi, einelti, ofbeldi o.fl.					
Viðmið 2 – Hlutverk og ábyrgð tengiliða farsældar í skólastarfi					
2.1 Tengiliður farsældar hefur sótt fræðslu hjá BOFS um hlutverk sitt. Hann viðheldur þekkingu sinni um farsældarlöggjöfina og hlutverk sitt því tengdu.					
<i>Ítarefni:</i> Skólastjórnendur tryggja að tengiliður sækir fræðslu um farsældarlöggjöfina og viðhaldi þekkingu sinni. Ef nýr tengiliður tekur við er mikilvægt að tryggja að viðkomandi sækir fræðslu frá BOFS.					
<u>Hér</u> er hægt að nálgast hlekk inn á Farsældarskóla Barna- og fjölskyldustofu. Þar er að finna námskeið fyrir tengiliði farsældar.					
2.2 Tengiliður farsældar þekkir vel úrræðalista um úrræði á fyrsta stigi innan sem utan veggja grunnskólans.					
<i>Ítarefni:</i> Sjá nánar viðmið 1.4 fyrir nánari upplýsingar um úrræðalista.					
2.3 Tengiliður farsældar þekkir vel verklagsreglur um viðbrögð við helstu viðfangsefnum nemenda sem þurfa aðstoð tengiliðar.					
<i>Ítarefni:</i> Sjá nánar viðmið 1.9 fyrir nánari upplýsingar um verklagsreglur.					
2.4 Tengiliður farsældar, í samráði við skólastjórnendur, kynnir hlutverk tengiliðar reglulega fyrir nemendum og foreldrum.					
<i>Ítarefni:</i> T.d. með tölvupósti og benda á hvar upplýsingar um tengilið farsældar er að finna og hvernig nemendur og foreldrar geta nálgast hann. Mikilvægt er að upplýsingar séu aðgengilegar og auðskiljanlegar og geri ráð fyrir fjölbreytileika meðal nemenda og foreldra.					
2.5 Tengiliður farsældar, í samráði við skólastjórnendur, stendur fyrir fræðslu um farsældarlöggjöfina, samþættingu þjónustu og hlutverk tengiliðar til nýrra nemenda og foreldra, að hausti og eftir þörfum.					
<i>Ítarefni:</i> Þetta má gera t.d. með kynningu fyrir nýja nemendur, á foreldrafundum og með tölvupóstum og benda á hvar upplýsingar um tengilið farsældar er að finna og hvernig nemendur og foreldrar geta nálgast tengilið.					
2.6 Tengiliður farsældar fylgir eftir verklagsreglum skólans í vinnu með nemendum og/eða foreldrum sem þurfa aðstoð.					
<i>Ítarefni:</i> Dæmi um viðfangsefni sem krefjast verklagsreglna eru námsvandi, slök skólasókn, alvarlegur tilfinningavandi, alvarlegur heilsufarsvandi, félagslegur vandi, einelti, ofbeldi o.fl.					

2.7 Tengiliður farsældar tekur þátt í að tryggja góða samvinnu og samfellu í þjónustu óháð kerfum, t.d. þegar nemendur flytjast á milli skóla, skólastiga, við heilbrigðis- og/eða velferðarkerfið. <i>Ítarefni:</i> Í farsældarlögum er lögð áhersla á að tryggja samfellu í þjónustu við börn. Ef aðstæður barns breytast ber fyrri tengilið að sjá til þess að nýr tengiliður fái nauðsynlegar upplýsingar um aðstæður barnsins til að geta gegnt hlutverki sínu. Þegar nýr tengiliður hefur tekið við hefur fyrri tengiliður ekki lengur heimild til að vinna upplýsingar um barnið. Sjá nánar um vinnslu persónuupplýsinga í 13. lið 2 gr. í reglum um tilgang og aðferðir við vinnslu persónuupplýsinga sem fer fram á grundvelli laga nr. 86/2021 um samþættingu þjónustu í þágu farsældar barna. (https://www.stjornartidindi.is/Advert.aspx?RecordID=4c35f10a-e7bf-44ea-ba85-a61f5ad011ed)					
---	--	--	--	--	--